

מסורת הש"ס

רש"י

ארבעה נדרים פרק שלישי נדרים

ר"ן

כר.

עין משפט
נר מצוה

י"א א ב מ"י פ"ח מהל'
נדרים הל' יד פ"ח
למין רמז ט"ש"ב י"ד
י"ח ב"מ פ"ד מהל'
נדרים הל' א ופ"ג
מהל' שטות הל' א
ט"ש"ב י"ד פ"ח מהל'
נדרים הל' א ופ"ג
י"ח ב"מ ט"ש"ב פ"ח

מוסף רש"י

זהו כבודי. של טעול
מקדן (דקטון) קונס
שאתה נהנה לי. קונס
מקדן של כל הנאה
שמתנה ממני (דקטון) קונס
אף זה, אם דלה העד
יכל להחזיר מלפני כל
שאלה הנהגה חסד, ואומר
לי הרני כללי התקבלתי
(שם) ואמר לי המדר
הרני כללי התקבלתי מה
שנקשרי מקדן (דקטון) קונס
מקדן קשישא. שני נסים היו
אלה שנהגו קורין לי מה
קשישא ולעצמי קורין לי מה
יעקב (וכחונות) שם
וחלה הוא. המדר (דקטון) קונס

תוספות

פי ספרת דאריה מוסא
לפנינו לא ופ"ג
דאריה לפיכך אפי' היה
פוסק י"א אפי' היה
אין. פירוש כן אני רוצה
לומר חוקר ופ"ג ופ"ג
למנוחה דור עליו ופ"ג
ממנו לי ונדר פירוש
נדר מנוחה ואמר קונס
פירוש עליו אם אני
מומן אומר ולא הו' נדר
וירחין משום דדוקא היכא
שהמומן מפרש ומומן
מפניו לי ונדרו לאטל
משלי הם ש"ך נדר
וירחין אצל כלן אין נדר
לזה המומן לאטל מהרי
לדרכה המומן נקטק מן
המומן שדור על כן
שחמטתו: יתר על כן אפי'
ר"א קריב ב"א ואפי' עמו
פ"ח הנהגה ואפי' מהי יתר
על כן י"ל דהיי קאמר
אפי' דשיך לומר לאו
כללם ואפ"ה לאו ש"ך
לכללם דלא הו' וירחין היכא
לעיל דלא הו' וירחין היכא
דשיך לומר לאו כללם אלא
לכן נראה דאמר לי קונס
שאי אתה נהנה ממני לעולם
אם אי אתה חולק היס
פת חמה והשאר לא ש"ך
טעמא דלא כללם אלא
ואשמעין דאפי' דפי' של
פת חמה ויטע של חמין
דמקדן הוא טפי ופ"ג
דמקדן נדר אפי' שרי:

(א) לקמן פ"ג (ב) ג"ז שם
ניטון ע"ג: (ג) ופ"ג רש"י
מטות ט"ז: ופ"ג ר"ב: (ד)
ד"ה מ"ה: (ה) לקמן פ"ג
(ו) ופ"ג רש"י: (ז) ופ"ג רש"י:

הנהגות הב"ח

(א) ג"מ: אלא לאו רבנן
שם מנה פליגי: (ב) שם
ר' מאיר אומר אסור
על ש"ך: (ג) רש"י:
ד"ה ופ"ג אומר אפי'
זו ענין יוכל להחזיר
נדר בעצמו שטל לומר:
(ד) ב"מ ד"ה כללם ופ"ג
אפי' אם נהנה אפי' מפי
כבודי זה אומר מפי
כבודי דכ"ע:

גליון הש"ס

ג"מ: אי רבי אליעזר בן
יעקב וירחין הו': קשה לי
למה מירי נמשך דבריו
עין כ"ד לשל דף כ"ה ע"ה
וה"פ:

פירוש הרמ"ש

אם אין אתה בא ונדר
לפניו וכו'. דרך כבוד הוא
שיקבל ממנו לנינו ולא
למנו: שלא ע"פ רבם.
ואין נדר שאלה אפי'
שכל פתח ופירוש עוקר
נדר משקרו ואפ"ה
נדר שאלה למס' ה"ה
פסחה מוכח טפי: וזה
בבב"א. למה מוכח
שם דא"ל לאו כ"כ
אמא. וזו שם טעם נדר
לחוקר דלנדר איסורין:
דפירושא מפרש. דכיון
שהוא רוצה שיקבל ממנו
ממנו מוכח שהתחיל גם
הוא נהנה ממנו הכרה:
לא פ"ה אמא. ומסתמא
הנהגה הכרה מחזק שמוכח
ממנו ממנו מוכח: ופ"ג
הוא דאריה פ"ה מוכח
המומן יקטק למנוח
שחמטתו (לפסדו) ופ"ג
אין נדר זה ע"ך דלמנוח
וא"ל המומן למנוח מוכח
ממנו: אם לא אכל אלא
כי ר"ל להמוני גם לפעודה
לחמה וזה חסד חסד יתר
לאטל גם זה ה"ה ופ"ג
לא הו' נדר וירחין אלא
נדר נמוך נמוך שיהיה:
פ"ג אמא ב"א קריב ב"א
אפי' ב"א קריב ב"א
מקדן יכל למשט פלגי
דשאי הכא כיון שאמר
שאי נהנה כן כה"ל פליגי
רבנן משום דל"ל לאו
כללם אלא כ"ו: ופ"ג
ק"ל אלא פליגי והלכא
טובה:

הרי זה יכול. המורד להחזיר נדרו בעצמו שלא ע"פ חכם שיכול
לומר לו המורד כלום אמרת לימן לבני כן וכן אלא נשכיל כבודי:
וזה כבודי. יומר שלא אקבל שאני לך וכו' הו' נדר: מני אי

רבי אליעזר בן יעקב. אפי' דלא
נדרתי וירחין הו': אלא לאו רבנן
היא. דכדרי דלא הו' נדר וירחין
ו"מ פליגי: לעולם רבי אליעזר בן
יעקב היא. הא מתני': ומו' ר'
אליעזר בן יעקב כה"ל נדר הו'.
ולא וירחין דודאי משום נדר ממנו
קא"ל דאמר ליה לאו כללם אלא כ"ו:
ר"א אף זה. נדר יוכל להחזיר (א)
שיכול לומר לו כלום אמרת אלא בשביל
כבודי זה הוא כבודי טעמא דאמר זה הוא
כבודי הא לאו הכי נדר הוא מני אי רבי
אליעזר בן יעקב נדר וירחין הו' אלא (א)
שמע מינה פליגי רבנן עליה לעולם רבי
אליעזר בן יעקב היא ומו' רבי אליעזר בן
יעקב בהאי דנדרא הו' דאמר ליה לא
כללם אמא דמיתנהיגא מינך ולא מיתנהיג
מינא ת"ש"י האומר לחבירו קונס שאתה
נהנית לי אם אי אתה נותן לבני כור של
חישין ושתי חביות של יין ר' מאיר אומר (א)
עד שיתן וחכ"א יאף זה יכול להחזיר את
נדרו שלא על פי חכם שיכול לומר הרני
כאילו התקבלתי טעמא דאמר הרני כאילו
התקבלתי הא לאו הכי נדר הוא מני אי ר'
אליעזר בן יעקב נדר וירחין הו' אלא לאו
רבנן ופליגי לא לעולם רבי אליעזר בן יעקב
ומו' רבי אליעזר בהאי דנדרא הו' משום
דאמר ליה לאו כללם אמא דמיתנהיגא לך
ואת לא מנהיג לי אמר ליה מר קשישא
יבירה דרב חסדא לרב אשי י"ת"ש ינדר
אונסין הדירו חבירו שיאכל אצלו וחלה הוא
או חלה בנו או שעכבו נהר הא לאו הכי נדר
הוא מני אי רבי אליעזר בן יעקב וירחין הו'
אלא לאו רבנן ופליגי לעולם ר"א בן יעקב
ומי סברת דאדריה מו' אמא לומינא לא
לומינא אדריה למו' אמא דאמר ליה מו' אמא
לי למקדתיך א"ל אין נדר זה ע"ך ונדר
וחלה הוא או שחלה בנו או שעכבו נהר הרי
אלו נדר וירחין ת"ש יתר על כן יאמר ר"א
בן יעקב האומר לחבירו קונס שאני נהנה לך
אם אי אתה מתארח אצלי ותאכל עמי פת חמה ותשתה עמי כוס חמין והלה
הקפיד כנגדו האף אלו נדר וירחין ולא הו' חכמים מאי לא הו' חכמים לאו

א) קונס שאני נהנה לך אם אי אתה נותן
לבני כור של חישין ושתי חביות של יין הרי
זה יכול להחזיר את נדרו שלא על פי חכם
שיכול לומר לו כלום אמרת אלא בשביל
כבודי זה הוא כבודי טעמא דאמר זה הוא
כבודי הא לאו הכי נדר הוא מני אי רבי
אליעזר בן יעקב נדר וירחין הו' אלא (א)
שמע מינה פליגי רבנן עליה לעולם רבי
אליעזר בן יעקב היא ומו' רבי אליעזר בן
יעקב בהאי דנדרא הו' דאמר ליה לא
כללם אמא דמיתנהיגא מינך ולא מיתנהיג
מינא ת"ש"י האומר לחבירו קונס שאתה
נהנית לי אם אי אתה נותן לבני כור של
חישין ושתי חביות של יין ר' מאיר אומר (א)
עד שיתן וחכ"א יאף זה יכול להחזיר את
נדרו שלא על פי חכם שיכול לומר הרני
כאילו התקבלתי טעמא דאמר הרני כאילו
התקבלתי הא לאו הכי נדר הוא מני אי ר'
אליעזר בן יעקב נדר וירחין הו' אלא לאו
רבנן ופליגי לא לעולם רבי אליעזר בן יעקב
ומו' רבי אליעזר בהאי דנדרא הו' משום
דאמר ליה לאו כללם אמא דמיתנהיגא לך
ואת לא מנהיג לי אמר ליה מר קשישא
יבירה דרב חסדא לרב אשי י"ת"ש ינדר
אונסין הדירו חבירו שיאכל אצלו וחלה הוא
או חלה בנו או שעכבו נהר הא לאו הכי נדר
הוא מני אי רבי אליעזר בן יעקב וירחין הו'
אלא לאו רבנן ופליגי לעולם ר"א בן יעקב
ומי סברת דאדריה מו' אמא לומינא לא
לומינא אדריה למו' אמא דאמר ליה מו' אמא
לי למקדתיך א"ל אין נדר זה ע"ך ונדר
וחלה הוא או שחלה בנו או שעכבו נהר הרי
אלו נדר וירחין ת"ש יתר על כן יאמר ר"א
בן יעקב האומר לחבירו קונס שאני נהנה לך
אם אי אתה מתארח אצלי ותאכל עמי פת חמה ותשתה עמי כוס חמין והלה
הקפיד כנגדו האף אלו נדר וירחין ולא הו' חכמים מאי לא הו' חכמים לאו

לא אטריך וכי האי הוא יכול לומר כן אצל און הנסים סמוכים על שולחן אפי'ם הו' אפי'ם
הרינו כאלו התקבלנו המירו הנדר ואילו אמר האב כן אין נדבריו כלום. וכתב הרשב"א ו"ל דדוקא בקיום מעשה ש"ך למימר הרני כאלו
התקבלתי דכיון שאפי' היה מקבל ממנו היה יכול להחזיר לו אף מעשיו יכול לומר הרני כאלו התקבלתי והחזרתיך דאפ"ה מטרחתא
למה לי אצל נכסול מעשה כגון שאמר נכסי אסורין עליך אם חלך למקום פלוני לא ש"ך למימר הכי לומר לו הרי הוא כאלו לא
הלכת שאלה. ואיכא מאן דפליגי שאפ"ה נענין זה יכול לומר כן שאותו חנני עצמו לא אמרו מתחלה אלא להשלים נרצו שהיה רוצה שלא
ילך ועכשיו כיון שאינו חושש אם ילך אם לא ילך כבר נשלו נרצו: מי סברת דאדריה מו' אמא לומינא ומו' אמא אדריה למו' אמא. לומר
לאו דכ"ס"ה שהמומן הדיר למנוח דאי הכי אפי' בלא אונס שרי נדרי וירחין הו' אלא ומו' אמא אדריה למו' אמא לומר נקטק המו' אמא נדר
המומן דל"ל לא מו' אמא לא לא חומיני לפסדיתך א"ל אין לומר כן אומינך נדר זה ע"ך לומר אסור נכסין או נכסי על עמך אם לא
מעשה כן ונדר המו' אמא וזה הלכך טעמא דחלה הוא הא לאו הכי נדרא הו' דלכא למימר לנוריה איכונן שרי לא היה נדר לזה
אמר לדרכה הוא בקס ממנו שחמינו: יתר על כן יאמר ר' מאיר אפי' דש"ך נדר אפי' דש"ך נדר אפי' דש"ך נדר אפי' דש"ך נדר
אמר שרי הוא אסור המו' אמא על עצמו אם לא ילך לא ילך נכסו נרצו: מי סברת דאדריה מו' אמא לומינא ומו' אמא אדריה למו' אמא. לומר
כן יעקב נדרי וירחין הו'. ולפי פ"י זה חזין השתא דמאי דדחין לעיל דאפ"ה רב"י מודה כל היכא דאיכא למימר לאו כללם אלא דמאי
בעלמא היא ולא קושטא דמתלחא. ולאריך פירושא דכתיבן לעיל דטעמא דלא כללם אלא משום דמפלגין בין מתנה מרובה למתנה מועטת
היא יתר על ע"כ דלמירין הכא לאו משום דלא חיישין לעטמא דלא כללם אלא דהא כיון דמתנה מועטת היא לא ש"ך למימר הכי אלא
היא יתר על כן דקאמר משום דפ"ה כיון דמייחד ואמר פת חמה ויכוס של חמין דדוקא נדר ולא לורחי בעלמא קמ"ל דאף אלו נדר וירחין
ולפי פ"י זה אכתי קיימין במאי דלמירין מעיקרא דכל היכא דאיכא למימר לאו כללם אלא דהיינו במתנה מרובה אפי' ר"א בן יעקב מודה.
ודחין לא בכתרימא לומר בכתרימא הוא דפליגי רבנן אצל בקמייתא לא. ואיכא נכסי דגרסי ושמע מינה פליגי רבנן עליה שמע מינה:

מ"ש

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones